

Калашник В.О. магістр групи М-ПД-922
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Рибальченко Л.В.
кандидат економічних наук, доцент
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Останнім часом сучасні підприємства здійснюють свою діяльність в умовах високої невизначеності процесів, що відбуваються у світовій та вітчизняній економіці. При таких умовах успішна діяльність їх систем економічної безпеки залежить від рівня стратегічного управління, в основі якого лежить стратегія економічної безпеки підприємства. Як необхідність першої черги, економічна безпека підприємства має бути обґрунтована з точки зору стратегічного управління, тобто для ефективного управління підприємством. Важливим питанням є забезпечення економічної безпеки підприємства та розробка стратегій, як головного орієнтиру в цьому напрямку.

Метою дослідження є розвиток методичних підходів щодо формування стратегій економічної безпеки підприємства.

Важливою складовою частиною стратегічного управління економічної безпеки підприємства є стратегічне планування. Як зазначено в роботі [1], під стратегією економічної безпеки підприємства розуміють сукупність найбільш значущих рішень та заходів, спрямованих на забезпечення прийняттого рівня безпеки функціонування підприємства. Визначають три типи стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства:

- раптового реагування на загрози;
- прогнозування небезпек та загроз;
- відшкодування завданих збитків.

У даному підході крок за кроком викладено типи стратегій, але він не передбачає усю повноту поняття «економічна безпека підприємства». Сенс запропонованих стратегій у даному підході полягає тільки в роботі з загрозами – усунення, запобігання, компенсація, але економічна безпека дещо ширша за загрози.

Стратегії економічної безпеки підприємства, в залежності від репутації підприємства, запропоновані в роботі [3] у вигляді матриці «Економічна безпека підприємства - репутація підприємства». Такий підхід можна вважати є незвичайним та цікавим, але вузько направленим, тобто таким, що не розкриває усього змісту дослідження, що спростовує його результати.

В роботі [1] наведено такі типи стратегій корпоративної економічної безпеки підприємства:

- орієнтовані на усунення існуючих або запобігання виникнення можливих загроз економічній безпеці;

- націлені на запобігання збитку від впливу існуючих або можливих загроз економічній безпеці;
- спрямовані на компенсацію збитку в результаті дії загроз економічній безпеці.

Головними рисами цього підходу є також обмеженість типів стратегії за змістом та невизначеність критеріїв їх відокремлення. В роботі [2] пропонуються такі стратегії фінансово-економічної безпеки:

- забезпечення росту прибутковості його власного капіталу; формування фінансово-економічних ресурсів;
- фінансово-економічної стабільності;
- безпеки інвестиційної діяльності;
- нейтралізації фінансово-економічних ризиків;
- безпеки інноваційної діяльності;
- захисту його конкурентної позиції;
- антикризова стратегія.

Такий перелік є повним та об'ємним за змістом в комплексі, але громіздким та складним за використанням. Запропоновані стратегії окремо одна від іншої є фрагментарними, що не дає змоги розробити комплексної, дієвої та універсальної стратегії.

Запропоновані типи стратегій економічної безпеки підприємства логічно, послідовно та в повній мірі відповідають концептуальним положенням [2], працюють на досягнення її цілей. При виборі того чи іншого типу стратегії економічної безпеки підприємства необхідно враховувати зазначені концептуальні аспекти питомої категорії, що систематизує елементи системи економічної безпеки підприємства та робить механізм її забезпечення дієвим.

На економічну безпеку підприємництва впливає ціла низка чинників, до яких належать економічні злочини. Особливості латентності економічних злочинів, які представляють загрозу безпеці підприємництва в Україні, засоби боротьби із злочинністю та міжнародний досвід забезпечення безпеки держави та підприємництва, представлено в роботах [4, 5].

Таким чином, економічна безпека підприємства займає важливе місце в процесі ефективного управління ним, тому є невід'ємною ланкою його стратегічного управління, в залежності від цілей господарювання, засобів і можливостей їх досягнення, умов господарювання та конкурентного середовища, та ін. В роботі ми визначили, що стратегічне планування є важливою складовою частиною стратегічного управління економічної безпеки підприємства. Економічна безпека підприємства, як фактор ефективного управління ним, є об'єктом стратегічного управління. Задля якісного забезпечення економічної безпеки підприємства запропоновано концептуальний підхід до формування стратегії економічної безпеки підприємства, в рамках якого сформульовані такі послідовні типи стратегій: виживання, існування, обмеженого зростання та зростання.

Використані джерела:

1. Линник О.І. Стратегія економічної безпеки підприємства як фактор

зменшення впливу зовнішніх та внутрішніх загроз / О.І. Линник, Н.В. Артеменко // Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 67 (1040) - С. 159-169

2. Стратегічне управління фінансово-економічною безпекою підприємства [Електронний ресурс]/ О.В. Черевко // Ефективна економіка. – 2014. - №2 . - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3302>

3. Дмитрук Є.В. Визначення стратегії фірми в залежності від сили та напряму впливу репутації підприємства на рівень його економічної безпеки / Є.В. Дмитрук // Вісник східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2010. - №8(150). – С. 358-364

4. Рибальченко Л.В., Косиченко О.О. Латентність економічних злочинів як загроза безпеці підприємництва в Україні / Л.В. Рибальченко, О.О. Косиченко // Регіональна економіка та управління. - № 3 (25) серпень 2019 р. – С.68-73

5. Рибальченко Л.В., Рижков Е.В., Тютченко С.М., Гавриш О.С., Варяниченко А.О. Колективна монографія «Безпека підприємництва». Монографія. ДДУВС. 2020. - 180 с.

Торопов А.О. магістр групи М-ПД-921
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Рибальченко Л.В.
кандидат економічних наук, доцент
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Персональні дані - інформація про набір інформації, за якою можна ідентифікувати особу, загальне та особливі ознаки категорії:

Загальні категорії включають - відповідальність, ім'я, батьки, адресу, телефони, паспортні дані, освіта, сімейний стан, економічний та фінансовий статус, дані про майно, банківські дані, підпис, дані з актів цивільного стану.

До особливих категорій відносин - расового, етнічного та національного походження, політичних, членства в політичних партіях та організаціях, профспілках, релігійних організацій громадських організацій глобальної спрямованості, релігійних та світових вірувань, даних та місця народження, персональних даних про майно та немайнові відносини.

Особистості з іншими особами професійної, ділової, особливої родини, а також інформація про підрозділи та явища, що відбулися або були створені в